

Χριστιανικές αξίες και ανθρώπινα δικαιώματα

/ [Πεμπτούσια](#)

Image not found or type unknown

Η μελέτη του κ. Χρυσόστομου Χατζηλάμπρου, που αναφέρεται στις σχέσεις μεταξύ Απεργίας Πείνας και Νηστείας(προηγούμενο άρθρο: www.rempitousia.gr/?p=70751), παρουσιάζει σήμερα τις θεολογικές προϋποθέσεις κατανόησης της έννοιας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο σύγχρονο κοινωνικό περιβάλλον.

Η ενανθρώπιση του Υιού και Λόγου φανερώνει το απύθμενο βάθος της αγάπης της θεότητας. Αυτή την αγάπη καλείται ο άνθρωπος να ζήσει μέσα από μια παγκόσμια κοινωνία προσώπων, χωρίς διακρίσεις και προκαταλήψεις. Η αγάπη αποκαλύπτει τη βαθύτερη ουσία των πραγμάτων. Ο άνθρωπος βλέπει τον συνάνθρωπό του ως «δημιούργημα του Θεού, εικόνα του Θεού, τέκνο Θεού, αδελφό»[232] του και χωρίς να καταλύεται η προσωπική του ελευθερία, αγαπά και αποδέχεται ελεύθερα κάθε δικαίωμα του συνανθρώπου του, σύμφυτο με την ανθρώπινη ύπαρξη του.

Πηγή:<http://16days.thepixelproject.net/>

Σε μια τέτοια χριστολογική προοπτική, η νομική κατοχύρωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων με κανόνες ανθρώπινου Δικαίου και διάθεση αναγκαστικής επιβολής, αποτελεί κατάσταση μεταπτωτική. Αν ο ίδιος ο Θεός έχει «δώσει δικαίωμα στην αγάπη Του»[233] με ελεύθερη και προσωπική ανταπόκριση από τον κάθε άνθρωπο, μάλλον είναι αντιφατικό να γίνονται τόσες συζητήσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα, να κατοχυρώνονται νομικά, να επιβάλλονται καταναγκαστικά για να ρυθμίσουν τις σχέσεις των ανθρώπων και να καταπατούνται ασύστολα και απροκάλυπτα. Επειδή, όμως, ο μεταπτωτικός κόσμος προχωρά αθόρυβα στην μεταϊστορική πορεία των Εσχάτων, τα θεσμοθετημένα ανθρώπινα δικαιώματα αποτελούν στοιχεία που συμβάλλουν στην διαμόρφωση της αγαπητικής κοινωνίας της ανθρωπότητας.

Οι διάφορες παγκόσμιες διακηρύξεις περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων αναμφίβολα παραμένουν σημαντικές για το Χριστιανισμό. Αποτελούν ρυθμιστικούς παράγοντες καλής λειτουργίας του κράτους. Δεν παύουν, όμως, να εκφράζουν, την ελλειμματική αγάπη προς τον πλησίον, «η αγάπη τω πλησίον κακόν ουκ εργάζεται ἰ πλήρωμα οὖν νόμου η αγάπη» (Ρωμ. 13, 10). Γιατί η αγάπη παραμένει μια δυναμική, ελεύθερη και προσωπική απόφαση του προσώπου να κινηθεί πέρα από κάθε ανθρώπινο νόμο και να δει το άλλο πρόσωπο αγαπητικά.

Η διαφορά με τη νομική θεώρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων βρίσκεται στο αναμενόμενο αποτέλεσμα. Οι νομικές διατάξεις λειτουργούν διαφορετικά από τις Θείες της χριστιανικής διδασκαλίας. Προσδιορίζουν την παράβαση, αποκαλύπτουν «τη φύση της αμαρτίας»[234], την άστοχη κίνηση του παραβάτη, όμως, δεν την εξαφανίζουν, ούτε την διορθώνουν απλά την καταστέλλουν και μάλιστα τις περισσότερες φορές προσωρινά, γιατί οι ρίζες του κακού, ο εγωισμός και ιδιοτέλεια, παραμένουν άθικτες και πάντα βρίσκουν τον τρόπο να παραβιάζουν και να επιζητούν την εξυπηρέτηση ιδιοτελών συμφερόντων.

Η ανυπόκριτη ισχύ των ανθρωπίνων δικαιωμάτων προϋποθέτει τη μεταμόρφωση του ανθρώπου σε αληθινό πρόσωπο. Απαλλαγμένο από το ίδιο του το «Εγώ», που του διασπά την προσωπικότητα και διαταράσσει την εσωτερική ταυτότητα και ελευθερία του. Χριστιανικό πρότυπο ανθρώπου δε θεωρείται ο αστός που περιφρουρεί τα ατομικά του δικαιώματα, αλλά ο «άγιος, ο μάρτυρας, ο ασκητής, ο ελεύθερος από το πάθος για χρήμα, για ιδιοκτησία, για δόξα, για αναγνώριση»[235]. Αυτός που ζει χωρίς να επιβάλλει ούτε να επιβάλλεται, που δεν αναζητά νομικές διατάξεις να απαιτήσει ή να αναγνωρίσει την αγάπη. Αυτός που ζει την αγαλλίαση και την πληρότητα της εσωτερικής του ελευθερίας, απαλλαγμένη από κοινωνικές συμβάσεις και φραγμούς.

Ο Χριστιανισμός στηρίζεται στην εσχατολογική του προοπτική για την ιστορία και

το χρόνο. Η εσχατολογία του νοηματοδοτεί το τέλος του κόσμου, όχι ως εκμηδένιση των πάντων, αλλά ως ανακαίνιση του σύμπαντος. Για την ορθόδοξη Θεολογία, η στάση των χριστιανών μέσα στην ιστορία και τον κόσμο δεν μπορεί να είναι η παθητική αναμονή των εσχάτων, αλλά η ιστορική δράση και ο ποικιλόμορφος αγώνας κατά των δυνάμεων του θανάτου, της αδικίας και της εξαθλίωσης του ανθρωπίνου προσώπου [236]. Η ενδοϊστορική πορεία του κόσμου και ταυτόχρονα η μεταϊστορική θεώρησή του επιτρέπει στην ορθόδοξη Εκκλησία να αποδέχεται τα δικαιώματα του ανθρώπου σε συνάρτηση με το δίκαιο, ελεύθερο και προσωπικό Θεό.

Ο άνθρωπος έχει κάθε δικαίωμα να γίνει αυτό για το οποίο έχει πλαστεί. Να « νικήσει την αμαρτωλή φύση του και τον θάνατο»[237]. Να ομοιάσει το Θεό και να αποκτήσει κατά χάρη τη θέωση της φθαρτής του φύσης. Επειδή, όμως, οι συνέπειες της πτώσης είναι εκείνες που κυριαρχούν στη ζωή του, δεν μπορεί παρά να στέκεται κριτικά και μαχητικά απέναντι στις αδικίες του κόσμου και να μη αγνοεί ότι καμιά διακήρυξη ανθρωπίνων δικαιωμάτων δεν μπορεί να είναι « εξαντλητική και τελειωτική»[238]. Όσο η ανθρωπότητα παραμένει στα δεσμά της φθοράς και του θανάτου και όσο ο άνθρωπος αγωνιά να αποκτήσει την αιωνιότητα μακριά από τον αιώνιο και άφθαρτο Δημιουργό του, η έννοια των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποτελεί την προσπάθεια μιας πορείας ανοιχτής και ελεύθερης στην ανθρώπινη δράση[239] για την νοηματοδότηση της ύπαρξής του.

[Συνεχίζεται]

[232]Πρβλ. ΑΝ. ΓΙΑΝΝΟΥΛΑΤΟΥ, ό. π., σελ. 84.

[233]Πρβλ. στο ίδιο, σελ. 96.

[234]Πρβλ. στο ίδιο, σελ. 97.

[235]Πρβλ. στο ίδιο, σελ. 99.

[236]Βλ. ΘΑΝ. Ν. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, ό. π., σσ. 35- 37.

[237]Πρβλ. ΑΝ. ΓΙΑΝΝΟΥΛΑΤΟΥ, ό. π., σελ. 101.

[238]Πρβλ. στο ίδιο, σελ. 101.

[239]Βλ ΘΑΝ. Ν. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, ό. π., σελ. 36.